

Architectuur zonder taboe



tekst: Marc Covet

Architecten COEBA

Het Groothertogdom Luxemburg bruijst van talent, zoveel is zeker. Constructief heeft zijn oog laten vallen op het bureau COEBA. Of architecten die de kunst van de dialoog verstaan.

Dave Lefèvre, afkomstig uit Luxemburg, heeft zijn opleiding gevolgd in Wenen en daar ook twee en een half jaar gewerkt bij GERNER°GERNER°PLUS. In dit jonge Weense architectenbureau krijgt hij de smaak te pakken van een moderne, om niet te zeggen avant-gardistische architectuur. In 2001 keert Dave terug naar zijn eigen Luxemburg en hij gaat aan de slag bij COEBA, 30 jaar eerder opgericht door zijn vader André Lefèvre en Klaus Schmitz. Dit is niet zomaar een architectenbureau, COEBA beheert ook projecten als coördinator en dat was dertig jaar geleden nog zelden gezien. In 2004 neemt Dave Lefèvre de activiteiten van het bureau over en gaat een vennootschap

aan met Olivier Georges en Marco Ramos. Ervaring is nooit onbelangrijk en dus blijven ook de oude vennoten nog actief in het bureau. Op basis van deze structuur, onderbouwd met een enorme ervaring en een oog voor hedendaagse architectuur, heeft dit nieuwe team zich in het avontuur gestort.

Sterke projecten, zonder consensus

Wat is de filosofie van het bureau? "We willen een hedendaags architecturaal idee uitwerken in overleg met onze opdrachtgevers", begint de architect. "We bestuderen de details, rekening houdend met de haalbaarheid op de bouwplaats, en zorgen dat alles binnen het budget en de planning blijft." Met een gemiddelde leeftijd van nauwelijks 30 jaar, willen de ontwerpers een nieuwe wind door hun architectuur doen waaien. En is Luxemburg klaar voor die nieuwe wind? "We merken dat het Groothertogdom

de voorbije jaren een enorme evolutie heeft doorgemaakt", antwoordt hij. "Jonge mensen die net als ik in het buitenland gestudeerd hebben, komen terug met een koffer vol nieuwe ideeën." En hoe gaat het bureau dan concreet te werk? "Ik leg zeker geen beslag op mijn tekentafel", zegt Dave Lefèvre. "Ik laat ook ruimte voor de anderen. We ontwerpen in team, met alle spanningen van dien. Sommigen staan met beide benen op de grond, anderen durven wel eens te gaan zweven. Maar het is net die tegenstelling die zo verrijkend is. Het project dat daaruit voortvloeit, is geen consensus. Het is een combinatie van sterke ideeën waar de argumenten van elke persoonlijkheid in terug te vinden zijn." Een bureau dat heel ambitieus van start is gegaan, gebouwd op sterke fundamenten. De som van de ervaring en de creativiteit van de jonge generatie. Welke resultaten dat oplevert, zien we in de volgende projecten.

De glazen doorgang verbindt de 2 paviljoenen van dit tehuis voor Alzheimer patiënten. Bij het ontwerp van het nieuwe gedeelte kozen de architecten resoluut voor een hedendaags concept.



Architectuur zonder taboe

COEBA heeft onlangs een tehuis gebouwd voor de "Association Luxembourg Alzheimer" (A.L.A.). De architect geeft een woordje uitleg bij de werkwijze: "Ik denk dat architectuur taboes kan doorbreken. In onze samenleving is ziekte doorgaans nogal een gevoelig onderwerp. Bij het begin van dit project hebben we getracht een centrum te creëren dat openstaat voor de samenleving. Architectuur heeft een sociale functie. Dat vergeten we nog wel eens in deze individualistische en functionalistische tijd.

De architecten hebben een nieuw paviljoen ontworpen dat tegen het oude volume in neoklassieke stijl werd aangebouwd. Geen imitatie natuurlijk, maar een uitdrukking van onze tijd. Eenvoudige gevels, grote ramen, een zeer warme bekleding in hout. Studies hebben aangetoond dat de ideale groep om alzheimerpatiënten overdag te begeleiden uit 12 personen bestaat. Zij verblijven op de gelijkvloerse verdieping, boven is de administratie gehuisvest. Een glazen gang waarvan het bovenste deel een gebogen overkoepeling heeft, verbindt de twee gebouwen met elkaar. "We wilden zo veel mogelijk licht laten binnenvallen, omdat dat zeker een heilzaam effect zal hebben op de mensen die in het tehuis verblijven", zegt David Lefèvre. Die menselijke visie komt ook in andere details tot uiting. Omdat alzheimerpatiënten de neiging hebben om weg te lopen, moeten de terreinen volledig omheind zijn. Die omheiningen zijn niet opgevat als gevangensmuren, maar als lichte elementen of begroeid met planten.

Voor dit project werd gekozen voor aluminium raamprofielen van het merk RC System. Waarom? "Na lang nadenken, hebben we voor de profielen van RC System geopteerd omwille van de uitstekende prijs-kwaliteitverhouding. Aluminium is een materiaal dat bij ons in de smaak valt met zijn hedendaagse uitstraling. Bovendien biedt het, bij dit type van projecten, heel wat



De RC System profielen zijn flexibel, licht maar toch zeer sterk. Ze passen zich perfect aan aan elk transparant détail.

onderhoudscomfort en een goede mechanische stabiliteit voor de grote vleugels. Hout krijgt heel wat te verduren door gebruik en zonnestralen en kan gaan kromtrekken. Dus voor de bedekking van de verbindingsgang was dit het enige materiaal met voldoende structurele draagkracht en de mogelijkheid tot redelijke doorsneden." De werkzaamheden voor de buitenramen en -deuren werden toevertrouwd aan Miroiterie Origer uit Ettelbruck dat zich nog maar eens van zijn beste kant heeft laten zien door zijn ervaring in glaswerk te combineren met de productie van aluminium ramen en lichtstraten.

De architecten van Coeba zijn gewonnen voor houten buitenbekleding, een materiaal dat mooi aansluit bij het aluminium buitenschrijnwerk. De buitenruimtes - risicozones voor een complex dat onderdak biedt aan Alzheimer patiënten - zijn zeer verzorgd.



Zowel voor het kerkhof van Mondorf les bains, als voor een ééngesinswoning zetten Dave Lefèvre en zijn medewerkers zich ten volle in. Met talent en professionalisme.



Bestudeerde details die blijvend zijn. De tinten zijn op elkaar afgestemd en benadrukken harmonieus de volumes.

Een aanpasbaar huis

Dave spreekt vol voldoening over het project in Cruchten. Dit is zijn eerste eengezinswoning in Luxemburg en hij heeft er heel wat energie in gestoken. "Het is een georiënteerd ontwerp: open naar het zuiden en gesloten naar het noorden toe. Alleen al door volumes goed te oriënteren, kunnen we wonderen verrichten. We hechten veel belang aan energiebeheer. In Wenen was die interesse vanzelfsprekend. Hier, in Luxemburg, ligt dat minder voor de hand. Maar de mentaliteit verandert." Het project is zodanig ontworpen dat het huis aangepast kan worden. Kinderen gaan het huis uit, ouders willen van thuis uit werken of een kamer verhuren: tegenwoordig blijft een woning zelden nog een leven lang hetzelfde. Voor het dak werd een opmerkelijke keuze gemaakt: een bedekking van leisteen op een zinken dak. "Ik laat een materiaal graag tot zijn recht komen", legt de architect uit. In zijn werk, in het leven en zelfs in zijn architectuur staat dialoog centraal voor Dave Lefèvre. Voor eengezinswoningen maakt het bureau ook gebruik van aluminium ramen en vooral van het gamma RC System met

profielssystemen met verborgen vleugel waar de architect vol lof over spreekt.

Stilstaan bij de dood

Dat gebeurt niet elke dag. In Mamer, ook in Luxemburg, werd COEBA gevraagd om het plein van de onafhankelijkheid in te richten en een monument voor de gesneuvelden te ontwerpen. "Dit is een kleinschalig project," legt de ontwerper uit, "maar daarom niet minder belangrijk. Hier kunnen we echt onze ziel in leggen en veel energie steken in de kleinste details." Zwart graniet symboliseert de donkere kant, de oorlog. Roestend corten-staal staat voor leven, de blijvende herinnering aan de vermisten. Hoop vinden we terug in de bamboe die de gewichtigheid van de zwarte monoliet een beetje verzacht, hoop op een snelle wederopbouw, zoals deze snelgroeiende plant. De verlichting in de grond is geslaagd en hult de plek in een mysterieuze sfeer.

We blijven nog even bij de overledenen voor een ander project waarbij het bureau werd ingeschakeld voor de uitbreiding van een kerkhof in Mondorf-les-Bains. De plechtigheden worden gehouden

in een paviljoen. Ook buiten, op het voorplein met een glazen overkoepeling, kunnen ceremoniën gehouden worden. Een goed idee van de ontwerpers: ze hebben dichtbij een fonteintje geplaatst. Het geluid van het water heeft een rustgevend effect, vooral tijdens droevige en gespannen plechtigheden. Een project dat perfect past bij dit bureau: inventief, maar nooit irrationeel. Nog maar eens een bewijs dat deze architecten de moed hebben om, met talent, de taboes van onze samenleving te doorbreken. En dat is een van hun grootste verdiensten.

**Coeba, dave lefèvre et associés
architecture, urbanisme & design**

14d, rue bour
LU-7216 Bereldange
T +352 33 86 86
F +352 33 20 81
info@coeba.lu